

АВТОРСКА СПРАВКА ЗА НАУЧНИТЕ ПРИНОСИ

на гл.ас. д-р МАЯ ИВАНОВА

За участието в конкурса за „доцент“ в Кирило-Методиевския научен център при БАН по направление 2.1. Филология, обявен в ДВ, бр. 8 от 23.01.2018.

В Авторската справка са отразени 3 аспекта от научната ми работа.

В § 1 са представени 25 публикации, групирани в общо 6 тематични раздела (I, II, III, IV, V и VI).

В § 2 е отразена работата по 2 от последните проекта, по които работя.

В § 3 е посочена редакционната работа, свързана с две предстоящи научни издания.

§ 1. ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

I. СТАТИИ НА КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКА ТЕМАТИКА (ИЗВЪН ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР“)

В този раздел са включени 4 публикации (№ 1–4), посветени на *Пространното житие на св. Константин-Кирил Философ*. Те засягат проблемите на интерпретацията на текста (статия № 1); изследването на фрагментите от *Житието* в руската ръкописна традиция – една тема, която не е достатъчно проучена в българската палеославистика (статия № 2); книжовната история на *Житието*, свързана с българския литературен процес през епохата на Възраждането, на което също не е обръщано достатъчно внимание (статия № 3) и едно ново проучване на конкретни лингвистични употреби в *Житието* (статия № 4 на английски език).

II. КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКА ИСТОРИОГРАФИЯ, АРХЕОГРАФИЯ И ТЕРМИНОЛОГИЯ

В този раздел са включени общо 5 статии (№ 5–9). Две от тях са в съавторство с колеги от Научния архив на БАН (статии № 5 и № 7). Те отразяват историята и значението на определени архивни сбирки, съхранявани в Научния архив и работата върху дигиталния кирило-методиевски архив, и са в резултат на общ научен проект между двете институции. Със същата проблематика е и статията на руски език (№ 6). В нея вниманието е концентрирано върху описанието на материала и архивното му съхраняване – актуална и много важна задача, стояща и пред КМНЦ. Статия № 8 проследява развитието на кирилометодиевистиката в България в рамките на 100

години, като всички изнесени историографски факти съм извлякла от архивните материали на Научния архив на БАН и Централния Държавен архив – София. Статия № 9 (<http://www.umcs.pl/pl/zcm.htm>) разглежда въпросите на българската кирило-методиевска терминология, част от която не е отразена в съвременните речници на българския език. Въпросите за формирането на специфичната терминология и нейната употреба и актуалност в наши дни са поставени с цел да подпомогнат употребата ѝ в чуждоезикова среда (в случая полската) при превод на научна литература.

III. ИЗСЛЕДВАНИЯ, ПОСВЕТЕНИ НА ДРУГИ СВЕТЦИ

Разделът включва 7 статии (№ 10–16) и отразява литературния ми интерес към славянската агиология (житията и риторичните произведения). Статиите за св. Михаил Воин (№ 10) и за св. Терапонт (№ 12) проследяват култа към тези двама светци и вписването им в българската книжовна традиция. На анахоретското светителство и един негов свързващ аспект – лечителството, е посветена статия № 11. Двете статии за софийските мъченици (№ 14 и 15) отразяват работата ми, свързана с подготовката на издаването на *Пространното житие на св. Никола Нови Софийски* в поредицата *Patrologia Slavica* (Проект за издаване на оригинални текстове на старобългарски произведения с превод на руски език, осъществяван в Брюксел с подкрепата на Архива на Руската емиграция). Изданието, по което работя, е предвидено да излезе до края на 2019 г. Статия № 18 обобщава сведенията за мощите на св. Трифон и е написана в резултат на участие в полски проект за култа на този малко познат в Полша мъченик. Теоретичен характер има статията, посветена на общите поучения на св. Климент (№ 15) – в нея са отразени нови аспекти на конструкцията, жанровите характеристики и функционалността на Климентовите модели.

IV. РЕЛИГИОЗНИ ТЕМИ ВЪВ ФОЛКЛОРА

В този раздел са включени 2 статии на полски език в съавторство с проф. Мариола Миколайчак. Те насочват вниманието към българския фолклор, но с оглед на книжовните влияния върху него (библейски теми, мотиви и персонажи) в статия № 17 и на изграждане на образите на безплътните сили и тяхното присъствие в народните представи (статия № 18).

V. РЕЦЕНЗИИ И ПЕРСОНАЛИИ

В този раздел са подбрани 5 публикации (№ 19–23) с обзорец и оценъчен характер. Три от тях са посветени на приносни за славянската медиевистика научни трудове: изданието на *Пространното житие на св. Константин-Кирил*, подготвено от италианските колеги проф. Марио Капалдо и Кристиано Диди (№ 19), последната по време монографична книга на проф. Красимир Станчев (№ 21) и най-актуалната библиография за св. Климент Охридски, съставена от Нели Ганчева (№ 23). Два от обзорите са върху цялостния творчески път на акад. Петър Динеков (№ 20) и проф. Донка Петканова (№ 22). Статия № 20 е оформена както на базата на научното творчество на П. Динеков, така и върху непроучвани материали от Архива на големия български учен, съхранявани в неговия фонд в Централния Държавен архив в София. Статия № 22 е публикувана на полски и български език с цел да запознае полската

аудитория с научното дело на проф. Донка Петканова. Такава беше целта и на XIV Полско-Български колоквиум в Познанския университет, който по моя инициатива беше посветен на проф. Петканова.

VI. ПУБЛИКАЦИИ, СВЪРЗАНИ С НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РАЗРАБОТКИ В КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИЯ НАУЧЕН ЦЕНТЪР

Избрани са две публикации в съавторство, които отразяват една от задачите на КМНЦ – научните проучвания и резултати да бъдат представени и разпространени в подходяща художествена форма. И двете публикации са в съавторство, но особено във втората е отразена самостоятелната ми работа във фондовете на Научния архив на БАН, където намерих нови сведения за развитието на кирилometодиевистиката в периода между 40-те и 70-те години на XX в.

24. Албум „София – европейска столица на кирилските букви/Sofia – European capital of the Cyrillic script“. (Концепция и текст: Славия Бърлиева, Мая Иванова, Десислава Найденова). София, 2013 (ISSN 0205-2253)

25. Иванова, М., Найденова, Д. *Изложба 100 години кирилometодиевистика в България*. В: 100 години кирилometодиевистика в България. Идентифициране на еврейски и християнски модели в литературата – Приложение (= Кирило-Методиевски студии, Кн. 25). София: БАН, Кирило-Методиевски научен център, 2016, 12 страници.

§ 2. ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

В последните две години работя върху проучването на две ръкописни сбирки на територията на гр. Познан (Полша): в Сбирката на проф. Ивановойко, която се съхранява в Музея на Познанската архиепископия съм открила 2 непроучени славянски ръкописа, а в Библиотеката на Полската академия на науките в гр. Курник – едно ръкописно Евангелие, което не фигурира в Католага на славянските ръкописи в Полша.

Като индивидуална задача проучвам изображенията на светите братя Кирил и Методий в Полша. В процес на подготовка е публикация върху почти непознат и нерепродуциран ескиз на полския художник Ян Матейко, който се пази в Националния музей в гр. Познан.

§ 3. РЕДАКТОРСКА ДЕЙНОСТ

През м. юни 2018 г. под моя редакция ще излезе книгата на проф. Климентина Иванова „РЪКОПИСИ, АВТОРИ, ТВОРБИ“. Книгата излиза като т. 14 в поредицата KRAKOWSKO-WILEŃSKIE STUDIA SLAWISTYCZNE (издателство «scriptum») – общо 500 к.с. Моето участие включва редакционен увод, подготовка на статиите за печат, обща библиография, именен указател и анонс за автора.

През м. юли 2018 г. ще излезе от печат съвместно редактираният с проф. Мариола Миколайчак т. 14 на *Poznańskie Studia Slawistyczne*, под наслов „*Habent sua fata libelli*“ (Университетско издателство – Познан). Томът съдържа 30 статии, от които едно съществено ядро е медиевистично (автори от България, Великобритания, Русия, Полша, Литва). За рецензенти на статиите бяха привлечени изявени български учени.